

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΞΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΛΑΧΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΕ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΟ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΥ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

ΕΒΡΑΒΕΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ
ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ

ΕΤΟΣ ΟΓΔΟΟΝ
1933

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Gross Geoffrey Neale, Epirus. A Study in Greek constitutional development. Cambridge 1912 σελ. 1—137 (μετά χάρτου τῆς ἀρχαίας Ἑπείρου).

‘Η μελέτη αὗτη είναι ἐναίσιμος διατριβή, δι’ ᾧς ὁ σ. προσπαθεῖ νὰ καταδεῖῃ πῶς ὅμας βαρβάρων φύλων έξω τῆς περιοχῆς τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ εὑρισκομένη ἀρχικῶς κατώρθωσε νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἑλληνικὸν κράτος τῆς Ἑπείρου καὶ πῶς οἱ Ἑπειρῶται ὑπὸ τὸν περιώνυμον βασιλέα αὐτῶν Πύρρον κατέλαβον ἐπὶ τινα χρόνον θέσιν σπουδαίαν καὶ κυριαρχικὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ πῶς ἐπὶ τέλους ἡ Ρωμαϊκὴ κατάκτησις θεσπε τέρμα εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑπείρου. Ὁ σ. διηγεῖται τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Πύρρου εἰς Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν ἀπὸ Ἑπειρωτικῆς ἀπόψεως ἡ δὲ δλη μελέτη περιλαμβάνει τὰ ἔξῆς κεφάλαια: 1) Ἑπειρος καὶ Ἑπειρῶται. 2) Ἐνοποίησις τῆς Ἑπείρου. 3) Ὁ ἑλληνιστικὸς ἥγειμὸν (περιγράφεται ὁ Πύρρος ὡς τύπος βασιλέως τῶν ἑλληνιστικῶν χρόνων). 4) Μοναρχία καὶ Δημοκρατία. Εἰς παραρτήματα δὲ ἐπακολοθοῦντα τὴν κυρίαν μελέτην ἔξετάζονται τὰ ἔξῆς θέματα: 1) Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀχιλλέως, 2) Ὁ Διονύσιος καὶ ὁ Ἀλκέτας, 3) Ὁ βασιλεὺς Νεοπτόλεμος καὶ ὁ υἱός του Ἀλέξανδρος, 4) Ἐπιγραφαὶ ἐκ Δωδώνης, 5) Αἱ διαπραγματεύσεις διὰ τὴν εἰρήνην μεταξὺ Πύρρου καὶ Ρώμης, 6) Ἡ χρονολογία τοῦ θανάτου τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Ἀκροτάτου, 7) Ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος Β’ καὶ οἱ Αἰακῖδαι, 8) Ἑπειρος καὶ Ἀκαρνανία. Εἰς τὸ τέλος τῆς μελέτης προστίθεται διάγραμμα τοῦ γενεαλογικοῦ δένδρου τοῦ βασιλικοῦ οίκου τῶν Μολοσσῶν.

Bottin C., Les tribus et les dynastes d’Epire avant l’influence macédonienne (352 π. Χ). (Musée Belge, Bruxelles 1931 τ. 29 σ. 238—257),

Εἰς τὰ τέσσαρα κρῶτα κεφάλαια ὁ σ. ἔξετάζει τὰ Ἑπειρωτικὰ φύλα ἔχων ὑπ’ ὅψιν τὰς γνωστὰς πηγάς, ἀπὸ δὲ τοῦ τετάρτου καὶ ἐντεῦθεν ἔξετάζει τοὺς Ἑπειρώτας βασιλεῖς Θαρύκαν, Ἀλκέταν, Νεοπτόλεμον καὶ Ἀρύβιαν. Μετὰ προσοχῆς ἔξεισθεται ἡ βασιλεία τοῦ βασιλέως τῶν Μολοσσῶν Θαρύπα (418; — 390;) ἐπὶ τῷ βάσι τῶν δλων ὑπαρχούσων πηγῶν, ἀρχαίων καὶ νεωτέρων, καὶ καταβάλλεται προσπάθεια νὰ μελετηθῇ

η ἐσωτερική πολιτική αὐτοῦ, διότι δὲ Θαρύπας θεωρεῖται ώς δὲ ἐκπολιτιστὴς τῆς Ἡπείρου, ἐπειδὴ εἰσήγαγε τοὺς νόμους, ἵδρυσε γερουσίαν, ἐδημιούργησε διοίκησιν καὶ ἡνωσε τὰ Ἡπειρωτικὰ φῦλα συμπήξας οὗτῳ τῷ Κοινὸν τῶν Μολοσσῶν, ὃς πολλοὶ παραδέχονται. Είτα ἀσχολεῖται μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Θαρύπα καὶ διάδοχόν του Ἀλκέταν (390; — 370). Ἐξετάζων τὸν Ἀλκέταν ἔπιλέγει «ὅτι Ἀλκέτας ἦτος πολιτικὸς δστις ἐγνώριζε νὰ ἐκμεταλλεύεται τὰς περιστάσεις καὶ νὰ μὴ ἀποδειλιᾶ ποτὲ εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν σκοπῶν του». Τέλος ἔξετάζει τὴν βασιλείαν τῶν υἱῶν αὐτοῦ Νεοπτολέμου καὶ Ἀρύββα (370—352) μέχρι τῆς ἀναμίξεως τῶν Μακεδόνων εἰς τὰ τῆς Ἡπείρου. Ο σ. περιθομέται εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην ιστορίαν τῆς Ἡπείρου καὶ ἔτιλέγει «πρέπει νὰ ἀναμείνωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Πύρρου διὰ νὰ ἴδωμεν τὴν Ἡπειρωτικὴν πολιτικὴν νὰ ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὰς περιβαλλούσας αὐτὴν ἐπιφροάτες καὶ νὰ ἀναλαμβάνῃ ἐκ νέου μετ' ἀξιοσημειώτου μὲν ἄλλην ἐφημέρου λαμπρότητος τὴν ὅδον τὴν ἐγκαινιασθεῖσαν ὑπὸ τῶν δυναστῶν Θαρύπος καὶ Ἀλκέτα». Ἐν συμπεράσματι ἐκθέτει τὰς δυσκολίας περὶ τὴν μελέτην τῆς ιστορίας τῆς Ἡπείρου, ἐπαινεῖ τὴν ἐκπολιτιστικὴν δρᾶσιν τοῦ Θαρύπα, δὲ ὅποιος εἰσήγαγε τοὺς Ἡπειρώτας εἰς τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν, τοῦ Ἀλκέτα τὴν διπλωματικότητα, τοῦ Νεοπτολέμου τὴν φιλειρηνικότητα καὶ τοῦ Ἀρύββα τὰς προσπαθείας νὰ διετηρήῃ τὰ ἐπιτευχθέντα. Η δλη μελέτη διαπνέεται ἀπὸ θαυμασμὸν πρὸς τοὺς Ἡπειρώτας καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν.

Victor Papacostea, Θεόδωρος Ἀναστασίου Καβαλλιώτης. Τρία ἀνέκδοτα χειρόγραφα. Ἀνατύπωσις ἀπὸ τὴν Revista istorica Romana ἐκδιδομένην ὑπὸ τοῦ N. Iorga τόμ. IX, Bucuresh 1931 (ῥουμανιστὶ μετὰ περιλήψεως γαλλιστὶ εἰς τὸ τέλος σ. 1—65).

Εἰς τὴν Ρουμανίαν ἀπὸ πολλοῦ καταβάλλεται πολλῆς προσοχῆς ἀξία προσπάθεια διὰ τὴν μελέτην τῶν Κοντσοβλάχων τῆς Ἡπείρου καὶ τιῶν ἄλλων χωρῶν τῆς Βαλκανικῆς. Εἰς τὰς πολλὰς ταύτας μελέτας μερικαὶ ἐκ τῶν ὅποιων δυστυχῶς δὲν είναι ἀπηλλαγμέναι προπαγανδιστικῶν τάσεων, εὑρίσκει κανεὶς πολλὰ τὰ χρήσιμα διὰ τὴν νεωτέραν Ἡπειρωτικὴν ιστορίαν. Η ώς ἀνω μελέτη ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐκ Μοσχοπόλεως λόγιον Θεόδωρον Καβαλλιώτην, τὸν συγγραφέα τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Γραμματικῆς τῆς τυπωθείσης ἐν Μοσχοπόλει τῷ 1760. Εἰς τὰ πρῶτα κεφάλαια τῆς ἀξιολόγου ταύτης μελέτης δ. κ. Papacostea προσπαθεῖ νὰ ἀνεύρῃ τὰ αἴτια, ἔνεκα τῶν ὅποιων ἡ Μοσχόπολις καὶ αἱ ἄλλαι βλαχόφωνοι κοινότητες τῆς Ἡπείρου (Μέτσοβον, Συράκον, Καλαρίτες) κατώρθωσαν νὰ γίνουν ἀνεξάρτητοι καὶ νὰ ἀναπτύξουν ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ πολιτισμὸν κατὰ τὸν 18 αἰώνα. Ἀναφερόμενος ἔπειτα εἰς τὴν Μοσχόπολιν, τὴν τόσον ἀκμάσασαν κατὰ τὰ ἔτη 1720—1760 εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὰ γράμματα,